

Rövid életrajz

KÖNYVKRITIKA - LXII. évfolyam, 17. szám, 2018. április 27.

Bihari Péter: Németország és a németek. 500 év Luthertől Merkelig. Kalligram Kiadó, Budapest, 2017, 406 oldal, 4900 Ft

A szerzőnek tehát úgy kellett elmondania 400 oldalon Németország egész történetét (elárulom: nem Lutherrel kezdi, hanem a népvándorlással), hogy tisztában van vele: nem magától értetődő, mi az, hogy „német”, mi az, hogy „ország” és mi az, hogy „egész”. El kell kerülnie az ebből adódó buktatókat; világosan kell fogalmaznia, anélkül, hogy felületes lenne; láthatóvá kell tennie az összefüggéseket, anélkül, hogy leegyszerűsítene őket. Szemléltetnie kell, hogy miből miért mi lett, ugyanakkor a munka hangsúlyos pontjain érdemes jeleznie, milyen veszélyeknek vették elejét, és milyen lehetőségeket szalasztottak el az adott államférfiak. (A könyv természetéből következik, hogy szinte kizárólag férfiakkal találkozunk benne. Az egyedüli fontos női szereplő Angela Merkel a legvégén. Mária Terézia és Rosa Luxemburg inkább halvány epizodista, akárcsak a náciellenes vértanú, Sophie Scholl.)